

b) po podobi, piramidnato, vejasto, enojno, valekasto, gosto, redko.

c) in ima obstojne dele :

recelj, ktereга mera velja, kakor pri listni petlji, pentliga, ktera je gosta ali raztresena ali vejasta, jagodni receljček, kteri je bradovičast ali buukast in jagode, ktere so okrogle, podolgaste in čudno dolge, potem drobne, srednje debele, in zelo debele, žiličaste, pikaste, malo in veliko brazdane, naduhane, tanko ali debelo kožne, mesnate ali sočnate.

Ker trs niti prave skorje niti beline nima, zato enakomerno živni sok po vseh delih na vzgoraj tiši, ne kakor pri drevju med skorjo in lesom, zato je le pri trsu mogoče cepiti ali požlahniti, brez da bi se dvojna skorja strinjala.

Snovo ali namen posameznih delov trsovih poznati, ni kaka igračarija, ampak imenitno zavolj umnega obdelovanja; vender tu ni prostora bolj na drobno vse popisovati, kake umetne reči se s trsom delajo, kaj z grozdem in vinom, ampak tu pridemo na sostavo posamnih trt, in slovenski vinorejci so prošeni, kake pomote razjasniti, in tudi imena trt naznaniti, ktere se lahko po sostavi spoznajo -- "in vredijo."

(Dalje prihodnjic.)

Kteri je izvrsten vinograd?

Tu ne jemljem v ozir lege vinograda: ali je na južni, vzhodni ali zahodni strani; niti višine, nižine ali ravnine, kakor sem jih vidil pri jezeru Neusidelskem na Ogrskem in drugdej na Rakoškem; niti zemlje: prodnate, peščene, ilovnate, kremenene, lapornate, apnene itd. temu le plemena trt zasajena in oskrbovanje vinograda, da vedno močen ostane in veliko grozdja dade.

1. Kar zadene izvrstnost vinograda, je, da je z najboljšimi plameni trtnimi zasajen, kakor sem jih že enkrat v "Slov. gospodarju" navodil, in tu jih le ob kratkem ponovim, in so tale: Mali rivček, italjanski rivček, šipon, traminec, žlahna mušica rdeča, modra, siva, bela, habšovina, krljiko-vec, klešec, žlahna mušica zelena, žlahnina rdeča, bela itd. Vinograd s temi trtami zasajen vedno pridelke donaša navadama dobre in zadostne, da stroške in obresti poplačuje, v dobri pa izvrstne v čudoviti obilnosti.

2. Da so trte v rajdah pol drug, rajde pa dva čevlja narazen in ne niže od pol čevlja niti više od čevlja; grozdje na viši trti tako popolnoma ne dozori in se ne speče, ker solnčni žarki se ne odbijajo zadostno od segrete zemlje na visoko viseče grozdje, da bi ga vspešno prepekli in sprazili. Od tod pride, da vino od brajd ni tako dobro kot pri zemlji od dozorelega grozdja. Kjer je pa trta previsoka, pride grozdje na zemljo, se je dotikuje in odpade, o mokrem vremenu pa zegnji. Na tak način imaš 15 do 16000 trt na enem oralu: več trt, več grozdja. Ne misli, da v takošni goščavi, kakor iz tega morda prenašlo sodiš, grozdje ne bo dozorelo. Ako trta od spodaj gori le do sredine dozori, je tudi grozdju pecel rjav, kar zreloto pomenja. K boljši kapljici še pa s tem pripomoreš, da trgatav za nekoliko časa odlagaš: vsak dan ti bo očitno zboljševal pridelek. Ni pa tolika goščava kakor se ti dozdeva, ker nekatere trte so majhne pritlikove podobe, koje toraj velike sence ne narejajo drugim trtam, tudi nekatere prej dozori in jim listje odpade, in tako spet drugim trtam niso na poti, da jih solnce nebi obsijavalo. Konečno še te naj to vmiri in vtolaži, ki se treseš pred toliko goščavo! Vinograd ne boš nikoli ves v takošni stan spravil, da bi zares povsajena trta od druge tako narazen bila, kakor sem omenil, ker jih vsako leto nekaj vun pride, nekaj pa tudi v obilnosti se jih pokonča, koje se ne dajo brz nadomestiti niti s sajenjem niti z grobanjem.

(Konec prihodnjic.)

Domače stvari.

Dober pomoček zoper zelske bolhe. Vlij dve, tri žlice kamnega olja (petroleja) v škropivnico, napolni jo z vodo, dobro pomešaj in poskropi bolhovo zelje ali druge sadike in po bolbah bode. Tako mi nasvetuje skušen vrtnar.

Kako se dobi dobro olje tudi iz pokvarjenega semenja. Če iz pokvarjenega semenja hočeš dobro olje dobiti, ga moraš prej s čisto vodo pomočiti in spet dobro posušiti. Voda izvleče vse zločeste delke, kteri pri sušenju odletijo in po tem se tako semenje lahko rabi, kakor vsako drugo naj boljše.

"Frauend. Bl."

Kako se naj lože pokončajo ogrici. Neki francoski gošpodar piše v "Journ. d'agric.", da se po njegovih skušnjah ogrici naj lože celo pokončajo, ako se po travniku, po katerem se prej s plugom mali razori napravijo, pusti apneni voda teči; ogrici dojdjo hitro iz zemlje, da bi ušli apneni vodi, in tako jih vsikdar zadosti pocrka.

Dopisi.

Iz Savinske doline. ?? Naši kmetje se čudijo, kako je to mogoče, da v okrajnem zastopu nimajo več veljavnosti, kakor samo četrtinko vsih glasov, vender pa znamenito večino, še več ko tri četrtinke okrajnih bremen le sami trpeti morajo. -- V letu 1848 so padle stare privilegije, pravijo naši kmetje, mi smo se svoje podložnosti pod nekdanje grajsine za drage denarje rešili, in stopili smo s vsimi drugimi stanovi pod enomerno postavo. Od visokega cesarskega prestola so se imenitne besede zaslišale, da v prihodnosti pri vsih zadevah javnega življenja bode le veljalo geslo: Enaka bremena, enake pravice za vse državljanke. Ako pa mi razne razmere našega okraja si na blizo ogledamo, se nam pa vender zdi, kakor da še zmirom tisti čas ni nastopil, v kojem bi se ta obljuba našega presvitlega cesarja vresničiti mogla, -- posebno nam je pa up celo opadel, ko smo se v naših mislih o novi vpeljavi okrajnega zastopa popolnoma uštel. Celjsko mesto, koje je dozdej še zmirom nekatere svojih starih predpravil obdržalo, in ne nosi enake težave z nami, koje nas kmete časi prav težko zadevajo, je odločno večino vsih glasov v našem okrajnem zastopu pridobilo, tedaj je tudi poglavarstvo našega okraja, ako bodo volitve obveljale, zastopnikom Celjskega mesta za prihodne tri leta izročeno. Takovo modrovanje naših kmetov in kmečkih prijateljev, kojim sreča in blagor naše slovenske domovine črez vse velja, je čisto resnično in pravično, al vender si ne smemo zatajiti, akoravno tudi dotična postava kmečkemu postavu ni posebno prijazna, da so si naši kmečki lastniki tudi sami nekaj krivi, da pri teh volitvah sploh niso toliko upljiva dosegli, da bi saj polovica vsih glasov bila na njihovi strani ostala, ko se je od več okrajev že slišalo, da se volitve v okrajne zastope vršijo, so še stanovniki našega okraja celo malo marali za to novo naredbo našega ustavnega življenja. Ako premislimo, da več stran našega naroda korist in važnost samoupravnih naredeb še ne zapopade, ko je bilo ljudstvo od nekdej le vajeno, da se je v vsih zadevah javnega življenja le po povelju gosposke ravnati moralo, tako se ni ravno čuditi, da so v začetku se naši kmetje in tržani nekoliko nečimerno obnašali zastrašen teh novih volitev, celo pa, da skoro nobeden se ni trudil dotično postavu si priskrbeti, in jo dobro pretehtati. Tako so se, kakor skoro pri vsih okrajnih volitvah naše slovenske domovine različne neprimernosti zgodile, in tudi mi v našem zastopu nismo dosegli, kar bi imeli po pravici v njem iskati, to je nepopačeni in neprisiljeni izraz želj in potreb vsih k javnemu življenju opravičenih faktorjev našega okraja. Kar se volitve prve skupine, to je velikega posestva tiče more se reči, da ni nikak primerna našim okoljšinam in pravičnim željam. Postava veli: V skupini velikih posestnikov ima vsaki avstrijski državljan voliti, koji od svojega v okraju ležečega nepremakljivega lastništva na leto naj menj 60 fl. zemljišnega in hišnega davka brez vojskega doklada plačuje. --

Prvi pogled na imenik volilcev, kojega je c. k. okrajni urad Celjski sestavil, nam pokaže, da se postava, koja je sicer v tej točki nekoliko nejasna, ni tako razložila, kakor bi bilo pravičnim tirjatvam in razmeram našega okraja primerno; pa da se je moglo takrat v pisarnah že zlo mračiti, ko so tiste kmečke posestnike, koji tudi v to skupino po postavi spadajo, v imenik spisovali, drugač bi ne bilo mogoče, da bi med tolikimi kmečkimi lastniki, koji čez 60 fl. naravnega davka brez dokladov plačujejo, ne bilo se jih več našlo, kakor samih osem. -- Veliko jih še poznamo, koji plačujejo toliko davkov kolikor postava zahteva k tej volitvi, uradnja jih je sprevidela, sami se pa pri c. k. okrajnem uradu niso oglasili za volilni certifikat, ko postave niso poznali, in važnost volitve tudi ne zapopadli, ker se je kmetov te volitve premalo vdeleževalo, toliko bolj so si prizadevali mestjani, vso vodo na svoj mlin napeljati. Nič menj ko 28 hišnih posestnikov iz mesta je bilo k volitvi poklicanih, da je pa to bilo mogoče, si ne moremo drugač razsoditi, kakor da je postava v tej točki res malo nejasna in nedoločna. Po po-